

рекомендацій для проведення уроків англійської мови з використанням методу проектів.

Література

1. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов.

[Електронний ресурс]. Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>

2. Spencer, David. Gateway A1+ Second Edition. Student's Book. Macmillan Ltd, 2016.

3. Spencer, David. Gateway A1+ Second Edition. Teacher's Book Premium Pack. Macmillan Ltd, 2016.

УДК 37.013.42

Яковишин Р. Я.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і психології та
інклюзивної освіти
ТОКІППО

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАЦІЙ У СИСТЕМІ НАДАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПОСЛУГ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ (ПЕДАГОГІВ)

Постановка суспільної проблеми. Тенденції сучасних соціальних процесів, зміни світового соціально-політичного та економічного простору, трансформаційні процеси в самій Україні спричиняють нові соціальні ризики та збільшення соціальних груп, що не здатні самостійно подолати свої проблеми та потребують допомоги. Однією з таких тенденцій є зростання ролі інформації та комунікації у сучасному світі.

Аналіз досліджень і публікацій з даної проблеми. Процесу комунікації присвячена велика кількість наукових праць, зокрема М. Бахтіна, Е. Берна, Г.-Г. Гадамера, Ю. Лотмана, Ф. де Соссюра, З. Фрейда, А. Шюца, К. Юнга, К. Яспера.

У вітчизняній науці проблемам вивчення спілкування і соціальної комунікації присвячені праці Л. Буєвої, Г. Булацького, М. Василика, В. Конецької, В. Коробейнікова, Н. Лисиці, Б. Паригіна, Г. Почепцова, Ю. Прилюка, Б. Родіонова, В. Соковніна, А. Соколова та ін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). У процесі дослідження аналізується розробка організаційно-управлінського забезпечення удосконалення комунікацій у системі надання соціальних послуг.

Досягнення поставленої мети здійснювалося за допомогою постановки й розв'язання таких завдань:

– виявлення особливостей комунікацій у системі надання соціальних послуг;

- визначення стану комунікацій у системі надання соціальних послуг і виявлення основних комунікативних проблем у діяльності соціальних служб;
- обґрунтування управлінських методів удосконалення комунікацій у системі надання соціальних послуг.

Виклад основного матеріалу. Порушення на початку 90-х років ХХ ст. традиційних для України механізмів соціального регулювання і взаємодії, поведінки людей потребує перегляду не лише соціальної політики, але й теоретичних засад. Комунікація в контексті інтегративної методології розглядається як структурно-діяльнісний процес, що обумовлений, з одного боку, характеристиками системи, у якій відбувається взаємодія, з іншого – характеристиками комунікантів [5, с.475].

Водночас варто відзначити характерне для вітчизняної науки в контексті цієї проблеми використання терміна «спілкування», указує на наявність наукової дискусії про співвідношення понять «спілкування» та «комунікація». На основі проведеного аналізу обґрунтовується вибір діяльнісного підходу, що дозволяє розуміти комунікацію як процес спілкування, суб'єкт-суб'єкту взаємодію комунікантів у процесі спільної діяльності [6, с.187].

На відміну від соціальної роботи, що має безперервний характер і спрямована на різні соціальні групи та створення умов для їхньої успішної життєдіяльності, підкреслюється адресний характер соціального обслуговування, спрямованість, насамперед, на ситуацію (складні життєві обставини) і подолання її негативного впливу шляхом короткочасного втручання до досягнення бажаного ефекту

Соціальне обслуговування розглядається не просто як діяльність розрізнених суб'єктів, що надають соціальні послуги тим чи іншим соціально незахищеним групам, а взаємодія об'єднаних загальними цілями, задачами, функціями взаємозалежних органів, організацій та індивідів, тобто як система надання соціальних послуг [7, с. 117].

Реформування системи надання соціальних послуг в Україні характеризується розширенням її меж за рахунок збереження старих і появи нових організаційних форм соціального обслуговування, як у межах державного, так і недержавного секторів. Значна увага приділяється розвитку «третього» сектора як суб'єкта соціального обслуговування в Україні [9, с. 223].

Носіями позитивних змін у системі надання соціальних послуг є організації, які займають активну комунікативну позицію, що виражається в активному пошуку ресурсів (фінансових, матеріально-технічних, інформаційних, трудових тощо) для надання соціальних послуг та максимального задоволення різних потреб своїх клієнтів.

У свою чергу, для організацій, що займають пасивну комунікативну позицію, характерне очікування допомоги (передусім матеріальної) та патерналістські настрої. Такі організації, не виявляючи ініціативи, «самовиключаються» з комунікативних мереж, тим самим опиняючись в інформаційному вакуумі. Вони не можуть бути конкурентоспроможними на ринку соціальних послуг, опиняються на периферії системи соціального

обслуговування, а в перспективі входитимуть до неї лише формально [4, с. 281]. Та найменш ефективними в системі надання соціальних послуг на рівні територіальної громади є масові комунікації. Тому потенційні клієнти, що потребують допомоги, не можуть її отримати через відсутність інформації про неї. Низький рівень поінформованості є притаманним не тільки громадськості, але й самим організаціям соціального обслуговування. [5, с. 476].

У свою чергу, найбільш плідними є комунікації на рівні «соціальний працівник – клієнт».

Можна виокремити основні групи комунікативних проблем та відповідно до них основні напрямки удосконалення комунікацій в системі надання соціальних послуг: підвищення поінформованості та стимулювання комунікативної активності усіх учасників системи надання соціальних послуг, створення сприятливого комунікативного макро- та мікросередовища [6, с. 188]. Використання терміна «менеджмент» у контексті управління комунікативними процесами обумовлено трьома моментами. По-перше, управлінський вплив з метою одержання ефективного результату; по-друге, функціонування організацій системи соціального обслуговування в умовах становлення ринку соціальних послуг; по-третє, комплексний підхід до управління комунікаціями.

Аналіз функціонування системи надання соціальних послуг на трьох рівнях: макрорівні (державному), мезорівні (регіональному) та мікрорівні (соціальні служби) – дозволив охарактеризувати специфічне наповнення функцій комунікативного менеджменту. На рівні соціальних служб функції комунікативного менеджменту полягають у встановленні контакту й організації ефективної взаємодії, як зі своїми клієнтами, так і з іншими цільовими групами (зокрема з організаціями-партнерами, спонсорами, волонтерами тощо) [5, с. 477].

Також важлива роль у системі надання соціальних послуг відводиться соціологічному супроводу.

Висновки. Специфіка комунікації в системі надання соціальних послуг зумовлюється соціальними, соціально-психологічними і деякими фізичними характеристиками представників соціально незахищених груп. Сучасний стан розвитку системи надання соціальних послуг характеризується тенденціями розширення її меж та зростання ролі організацій недержавного сектора. Задля подолання наявних та потенційних комунікативних проблем пропонується організаційно-управлінські методи удосконалення комунікацій у системі надання соціальних послуг, а саме, обґрунтовано функції комунікативного менеджменту на трьох рівнях функціонування системи соціального обслуговування.

Література

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. – 67 с.
2. Громадська думка: дослідження, аналіз, висновки. – К.: ДЦССМ, 2003.
3. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України. – К.: Академпрес, 1999. – С. 115.
4. Капська А. Й. Технології соціально-педагогічної роботи: Навч.

посібник. – К.: ДЦССМ, 2000. – С. 372.

5. Косуля И. Ю. Методологические проблемы анализа коммуникаций в системе предоставления социальных услуг / И. Ю. Косуля // Методология, теория та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: зб. наук. праць. – Харків: Видавничий центр Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, 2007. – С. 472-478.

6. Косуля І. Ю. Специфіка комунікацій у системі надання соціальних послуг / І. Ю. Косуля // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: зб. наук. праць ДонДУУ. Т. ІХ. Вип. 4 (94). «Соціологія управління». Серія «Спеціальні та галузеві соціології» – Донецьк: ДонДУУ, 2008. – С. 182-189.

7. Скуратівський В. А., Палій О. М. Основи соціальної політики : Навч. посібник. – К.: МАУП, 2002. – С. 200.

8. Словарь-справочник по социальной работе / Под ред. Е. И. Холостовой. – М.: Юрист, 2000. – 424 с.

9. Управлінські аспекти соціальної роботи: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 376 с.

10. Шендеровський К. С. Адаптаційна модель розвитку соціальних служб для молоді: Навч.-мед. зб. для спеціалістів соц. роботи системи центрів соц. служб для молоді м. Київ. – К.; Ента-1, 2002. – 120 с.

УДК 378:37.02

Яковлєва Л. В.

доктор фармацевтичних наук,
професор, завідувач кафедри
фармакоєкономіки Національного
фармацевтичного університету
feknfau@ukr.net

Баглай Т. О.

аспірант кафедри фармакоєкономіки
Національного фармацевтичного університету
mrs.bata@gmail.com

Бердник О. Г.

асистент кафедри фармакоєкономіки
Національного фармацевтичного університету
feknfau@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛУ НА ЛЕКЦІЯХ

Лекція в закладі вищої освіти є класичним методичним підходом у проведенні навчальної роботи. Основні завдання лекційного курсу – сформулювати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про дисципліну та сприяти усвідомленню стратегічних завдань основних тем, необхідних для практичної діяльності фахівця.

Переважає більшість лекцій на кафедрі фармакоєкономіки НФаУ триває